Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiuniloru: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 240. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 1 (13) Noemvrie 1888.

Brașovŭ, 31 Octomvrie v.

Biuroulŭ telegraficŭ de corespondență din Budapesta ne-a telegrafiatŭ alaltaerĭ între altele, că a patra comisiune juridiciară a camerei deputațilorŭ ungurescĭ a verificatŭ alegerea deputatului liberalŭ orĭ mai bine ḑisŭ guvernamentalŭ, anume Krauss, făcută în cerculŭ electoralŭ Dunaszerdahely.

Mulțĭ dintre cetitorii noștri se vorŭ fi întrebatŭ: ei bine, ce ne interesézà pe noi verificarea unui deputatŭ ungurescŭ, încâtŭ biuroulŭ telegraficŭ de corespondență sĕ găsescă cu cale a telegrafia ḑiarelorŭ nóstre românescĭ?

Așa e, alegerea nu ne interesézà, modulŭ însĕ cum s'a făcutŭ alegerea e atâtŭ de desgustătorŭ, e atâtŭ de compromițĕtorŭ pentru guvernulŭ ungurescŭ și pentru întréga partidă ungurésca dela putere pretinsă liberală, încâtŭ chiar și ḑiarelorŭ din străinătate li-s'a comunicatŭ verificarea alegerei din vorbă, care nu'șĭ află păreche în analele parlamentarismului adevĕratŭ constituționalŭ.

Când verificarea acestei alegerĭ a făcutŭ sĕ roșéscă până și pressa ungurésca oficiósă, atuncĭ trebue că e vorba de unŭ actŭ de alegere din cele mai scandalóse, care dă cele mai sdrobitóre dovedĭ despre corupțiunea ce domnesce în alegerĭ, corupțiune care a făcutŭ sĕ cadă la ultimele alegerĭ și cei trei candidațĭ naționalĭ românĭ din Țéra ungurésca și care a întăritŭ pe toțĭ în convingerea, că în Ungaria totulŭ se póte cumpĕra cu banĭ.

Ancheta numită ca sĕ cerceteze cele petrecute cu ocasiunea alegerei din cerculŭ Dunaszerdahely a constatatŭ, că s'au comisŭ cele mai scârbóse scandalurĭ, că a domnitŭ ne mai pomenită corupțiune, că voturile s'au cumpĕratŭ cu banĭ, și cu tóte astea comisiunea „judiciară“ a camerei deputațilorŭ, în locŭ sĕ o anuleze, sĕ ștérgă o asemenea rușine și pată, a verificat'o spre cea mai mare consternațiune a tuturorŭ.

Décă însușĭ oficiosulŭ „Nemzet“ recunósce, că s'au constatatŭ fapte ce nu se potŭ justifica, că ḑiua acestei alegerĭ va numĕra între cele mai triste ḑile ale luptelorŭ constituționale ungurescĭ; décă celălaltŭ oficiosŭ, „Pester Lloyd“, ḑice că s'au comisŭ acte politice imorale, venalitățĭ, orgii în ḑiua mare: atuncĭ verificarea alegerei la rĕndu'i dovedesce, și celorŭ carĭ se mai îndoiau, că constituționalismulŭ și parlamentarismulŭ ungurescŭ suntŭ numai vorbe góle și că corupțiunea e ocrotită chiar de aceia, carĭ chemațĭ suntŭ a-o spulbera.

Și ceea ce e și mai tristŭ, în locŭ ca foile guvernamentale sĕ înfereze pe cei carĭ au introdusŭ corupțiunea, ișĭ varsă foculŭ numai pe nenorociții de alegĕtorĭ, carĭ s'au lăsatŭ a fi dușĭ la votŭ ca vitele la tĕrgŭ, șĭ cerŭ sĕ li se ia dreptulŭ de alegere pe unŭ timp hotărîtŭ.

Cine a introdusŭ și a ocrotitŭ corupțiunea, décă nu regimulŭ tiszaistŭ? Cine au comisŭ și comitŭ cele mai marĭ abusurĭ și ilegalitățĭ la alegerĭ, décă nu organele guvernului? Cine terorisézà, amenință cu procese, aresteză pe alegĕtorĭ, décă nu fișpanii și solgăbirăii guvernului? Cine sufere sĕ fiă îmbĕtațĭ alegĕtorii cu rachiu și sĕ fiă dușĭ la votŭ cu forța, décă nu aparatulŭ administrativŭ alŭ guvernului?

De géba strigă foile oposiționale, când însĕșĭ ele au ocrotitŭ corupțiunile organelorŭ guvernului acolo, unde a fostŭ vorba d'a face sĕ cadă candidații nemaghiarĭ; de géba se indignézà foile oposiționale, când iau sub scutulŭ lorŭ tóte ilegalitățile guvernului și ale organelorŭ lui, când e vorba ca aceste sĕ se comită față cu Nemaghiarii.

Ale vóstre dintru ale vóstre!

Ațĭ ocrotitŭ deopotrivă alegerile scandalóse în cercurile electorale nemaghiare și nu v'ațĭ gânditŭ, că amare și veninóse vorŭ fi ródele ce le vețĭ culege. Ațĭ ocrotitŭ deopotrivă pressiunile, ilegalitățile, terorisările, venalitățile în alegerĭ, suferițĭ acum și rușinea și pata, ce însĭșĭ ai voștri o aruncă asupra constituționalismului și parlamentarismului vostru!

DIN AFARA.

Consiliulŭ federalŭ elvețianŭ cere pentru anulŭ 1889 dela adunarea federală, în scopŭ *de a se asigura milităresce Gotthardulŭ*, unŭ creditŭ de 1.027.000 fr. Creditulŭ pentru lucrările de fortificațiune la Gotthard a fostŭ până acum limitatŭ printr'o sumă fixă de aprópe ½ milionŭ, și lucrările au trebuitŭ sĕ se mărginéscă după mărimea sumei. Comisiunea din 1886 alésă de consiliulŭ federalŭ, ca sĕ examineze lucrările, precum și comisiunea consiliului naționalŭ din anii din urmă, stăruescŭ ca lucrările de fortificațiă sĕ se grăbéscă câtŭ se póte mai multŭ. Consiliulŭ federalŭ e învoitŭ cu acésta.

*

Corespondentulŭ din Petersburgŭ alŭ ḑiarului englesŭ „Daily Telegrapf“ anunță cu data de 5 Noemvre n. următórele: O telegramă, ce a primit'o ministrulŭ de interne dela generalulŭ Gurko, vestesce, că s'a descoperitŭ o societate revoluționară în Polonia, avêndŭ numĕróse ramificărĭ; 23 de studențĭ ai unei academii agronomice, precum și unŭ judecătorŭ de instrucțiune și mai mulțĭ funcționarĭ de-ai guvernului, mai alesŭ Rușĭ, au fostŭ arestațĭ sub acusarea, că suntŭ membri ai acestei societățĭ. Acusațĭi suntŭ încarcerațĭ în citadela din Varșovia și vorŭ fi trimișĭ înaintea unui tribunalŭ de rĕsboiu, deórece asupra orașului s'a proclamatŭ de câtva timpŭ starea de asediu. Partida revoluționară într'o proclamațiune, ce-a dat'o tocmai acum amintesce încercarea de atentatŭ la viéța Țarului, ce s'a făcutŭ de către unŭ Cazacŭ în Kutais, și ișĭ exprimă părerea de rĕu, că n'a isbutitŭ. Ea amenință, că va repeta atentatulŭ, décă dreptele ei pretențiunĭ vorŭ fi refusate. — După o împărtășire a corespondentului din Odessa a ḑiarului englesŭ „Daily News“, poliția din Sebastopolŭ ar fi făcutŭ descoperirea, că pe ḑiua după plecarea familiei împĕrătescĭ de acolo, a fostŭ plănuitŭ unŭ atentatŭ asupra vieței Țarului.

*

Dintr'o corespondență din Constantinopolŭ a ḑiarului francesŭ „Débats“ aflămŭ, că Pórta e în ajunŭ de a adresa către puterĭ unŭ circularŭ. In acestŭ circularŭ se va declara, că tóte *sgomotele, cumcă Turcia vré sĕ încheiă alianță cu cineva, suntŭ false.* Pórta n'are trebuință de a încheia o alianță cu vr'o putere, deórece ea stă în relațiunĭ escelente cu tóte puterile europene. In acestŭ circularŭ va se cuprinde și rĕspunsulŭ la sgomotele, că pe de-o parte puterile arŭ fi stăruitŭ pe lângă Pórtă sĕ se alăture la alianța triplă, de altă parte că ar fi apropiată o înțelegere între Rusia și Turcia, ca sĕ încheiă alianță.

Condamnarea generalului Doda.

Sub acestŭ titlu publică fóia vieneză „Schwarzgelb“ următorulŭ primŭ articolŭ:

Generalulŭ împĕrătescŭ Traian Doda a fost condamnatŭ de către curtea cu jurațĭ din Aradŭ, pentru o scrisóre adresată alegĕtorilorŭ sĕi în calitate de deputatŭ, la doi anĭ de închisóre și 1000 fl. amendă în banĭ. In analele armatei austriace acestŭ casŭ este unicŭ în felulŭ sĕu. A fostŭ datŭ guvernului de partidŭ alŭ d-lui Tisza sĕ învinovățéscă cu agitare a naționalitățilorŭ în contra Maghiarilorŭ și sĕ condamne la doi anĭ închisóre pe unŭ generalŭ împĕrătescŭ, care în numĕróse lupte șĭ-a pusŭ în periculŭ viéța pentru Impĕratŭ și monarchiă. Inalta Curiă din Budapesta, a cărei datorință ar fi fostŭ sĕ casseze acéstă sen-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(3)

Unŭ mortŭ între vii.

(Novelă englesésca.)

Oliver nu se mai putŭ reține și păși dintre tufașĭ în fața ei. Alice spăriatŭ sări în susŭ și acoperindu'șĭ sînulŭ c'unŭ straiu țĕsutŭ de ea, s'aplecă spre piatra mormĕntală.

„Frumósă miss“, murmură tremurândŭ tînĕrulŭ, „d-ta se pare că te-ai spăriatŭ de mine?! Nu țĭ-o iau în nume de rĕu, fiindcă d-ta nu mĕ cunoscĭ. Celŭ multŭ décă — gândescĭ: omulŭ acesta e unŭ vĕnătorŭ norocitŭ, care ierĭ șĭ-a începutŭ cunoscința cu aceea, că a mințitŭ. Așa e Alice?“

„Iertare, Sir, dér tatălŭ meu totdéuna m'a învĕțatŭ, că nicĭ-odată nu e bine sĕ'țĭ facĭ idei rele despre cineva, până ce nu ești convinsŭ.“

„Alice, nu'țĭ poțĭ închipui, ce bine mĭ-au căḑutŭ vorbele acestea!“

„Sir!?“

„Te înțelegŭ, Alice! D-ta mĕ mustri pentru nisce cuvinte sincere! Naturalŭ! D-ta cunoscĭ bine proverbulŭ englesŭ: „Increderea este unŭ felŭ de plantă ce cresce fórte cu anevoie“. Și veḑĭ, Alice, eu totușĭ am către d-ta o încredere infinită, ca șĭ când amŭ fi frațĭ. Póte că și d-ta așa eștĭ de tristă ca și mine, și d-ta eștĭ orfană ca mine.“

Alice sficiósă ișĭ îndreptă ochii spre pĕmêntŭ.

„D-ta, așa se vede, că eștĭ mai tristă aḑĭ decâtŭ ierĭ?“.

„Da, Sir, și am pentru ce. Eu așa m'am obicinuitŭ cu loculŭ acesta, încâtŭ mĕ dóre inima când mĕ gândescŭ, că trebue sĕ mĕ depărtezŭ“.

„Imposibilŭ, Alice! Și n'o sĕ rĕmâĭ aicĭ mai multŭ timpŭ?“

„Numai câteva sĕptĕmânĭ.“

„Și după aceea?“

„Voiu merge la părintele meu în Glasgow.“

Tinĕrulŭ o privi c'o espresiune de durere în față, așa încâtŭ Alice rĕmase uimită.

„Te vei fi gândindŭ adeseorĭ la regiunea acésta, așa-i Alice?“ întrebă tînĕrulŭ lordŭ.

„Da, Sir, căcĭ mormĕntulŭ maicei mele, orĭ unde sĕ fiu, nu-lŭ voiu uita“.

„Și de altceva nu'țĭ vei mai aduce aminte?“

„Imĭ voiu aminti de munții aceștia înalțĭ, de livedile cele frumóse, de pădurile, de valea și de ómenii bunĭ!“.

„Și tóte acestea n'au atâta putere de atracțiune ca sĕ te rețină?“

„Nu, Sir, fiind-că datorința e stăpână.“

„Datorința?“

„Fața cu tatălŭ meu. Da, căcĭ bietulŭ meu tată prin uneltirile ómenilorŭ rĕi și prin unele întreprinderĭ nenorocite a ajunsŭ la sapă de lemnŭ. Averea nĭ-s'a licitatŭ cu toba, și creditorii șĭ-au luatŭ părțile. Nu ne-a rĕmasŭ altceva, Sir, decâtŭ ca tatălŭ meu sĕ slujască unui fabricantŭ din Glasgow, pentru ca astfelŭ sĕ'i socotéscă datoria ce o are la noi. Poțĭ vedea, Sir, că depărtarea nóstră e legată de cinstea, care nĭ-e pusă în periculŭ de a o perde.“

„Și tatălŭ d-tale e destoinicŭ pentru afacerile fabricei?“

„Oh, Sir! Chiarŭ pentru asta mĕ întristezŭ eu așa de multŭ... sĕrmanulŭ meu părinte e vîrstnicŭ și bolnăviciosŭ!

„Iertatŭ îmĭ este sĕ întrebŭ, Alice, la ce sumă se ridică datoria d vóstre?

„Gândescŭ că la o miiă de funțĭ sterlingĭ“.

Pe fața tînĕrului se putea surprinde bucuria și nobleța inimei ce-lŭ stăpâneau. In minutulŭ acesta n'avea decâtŭ unŭ singurŭ cugetŭ: „*că ce darŭ dumnedeescŭ este averea când poțĭ face bine cu ea*“. După aceea prinse mâna copilei și o întrebă cu încredere:

„Alice, vei veni d-ta și mâne dimineță aicĭ?“

„Nu potŭ sĕ sciu, Sir.“

„Promite'mĭ că vei veni“.

„N'o potŭ face acésta.“

Numai mâne, numai mâne pentru ultima óră; și va atérna apoi dela unŭ singurŭ cuvêntŭ alŭ d-tale, ca sĕ ne vedemŭ mai multŭ.

Alice tăcea.

tință, în multe privințe defectuósă, cu tóte acestea a respinsŭ cererea de nulitate înaintată de representantulŭ generalului Traianŭ Doda. Cum se judecă aceste casurĭ în cercurile juristice, nu voimŭ a cerceta aicĭ mai departe. Este mai pre susŭ de orĭce îndoială, că tóte procesele politice, care le-a pusŭ în scenă regimulŭ de partidŭ în țĕrile Translaitaniei contra naționalitățilorŭ nemaghiare, care ținŭ la idea de statŭ austriacŭ, suntŭ cu totulŭ lipsite de orĭ-ce basă de dreptŭ și suntŭ numai și numai o armă a politicei de partidŭ.

Nimenea nu póte crede seriosŭ, că bĕtrânulŭ generalŭ împĕrătescŭ, care iubesce Austria mai pre susŭ de tóte, în realitate sĕ fiă unŭ criminalŭ, care a trebuitŭ sĕ fiă pedepsitŭ cu închisóre de doi anĭ. Chiar décă tóte tribunalele ungurescĭ arŭ fi puse la cale de ministeriulŭ Tisza, ca sĕ declare pe generalulŭ Doda de criminalŭ, totŭ ar sci întréga lume, ce ar trebui sĕ crédă despre acestŭ verdictŭ alŭ justiției maghiare de partidŭ, din ce motive emanéză și ce scopurĭ urmăresce. Generalulŭ cu sentimente austriace este acela, care în ochii extremilorŭ Maghiarĭ este unŭ spinŭ și pe care credŭ a'lŭ puté nimici printr'unŭ verdictŭ alŭ justiției maghiare de partidŭ. Poporațiunea grănițĕréscă, credinciósă Tronului și dinastiei, voescŭ ei a o sdruncina în tradițiunile și convingerile ei. Voescŭ a'i smulge din inimă credința, care a moștenit'o dela părințĭ. Noulŭ idolŭ alŭ maghiarismului sĕ fiă pe viitorŭ Dumnedeulŭ ei.

Dér noi credemŭ, că mijlócele, care se folosescŭ, nu potŭ duce la scopŭ și că peste totŭ se ɩintesce spre ceva ce nu se póte realisa. Popórele monarchiei, care pórtă în inimă însuflețire și dragoste pentru Austria istorică, nu se vor lăsa a fi silite prin nicĭ unŭ felŭ de mijlóce ale forței, ca sĕ renunțe la idealele lorŭ și sĕ se plece deilorŭ naționalĭ maghiarĭ, al cărorŭ cultŭ îlŭ profeséză extremii maghiarĭ. Idololatria produce câte odată florĭ rarĭ. Butuculŭ de lemnŭ, pe care îlŭ adóră sĕlbaticii din Africa, póte sĕ le causeze acestora mare mulțumire. Insĕ despre nicĭ o națiune civilisată din Europa nu se va presupune, că va părăsì credința sa curată cătră Dumnedeu și va crede în fetișulŭ sĕlbaticilorŭ din Africa. Generalulŭ austriacŭ, care a crescutŭ în credinșa însuflețită într'o Austriă mare și puternică, dinastică și împĕrătéscă, pe elŭ nicĭ odată nu'lŭ vor îndupleca radicalii maghiarĭ sĕ adoreze butuculŭ coloratŭ, înaintea căruia aceste elemente revoluționare și rebele ɩjócă hora strigoilorŭ. Cine este unŭ adevĕrat și sincerŭ austriacŭ, cine este însuflețitŭ de ideia împĕrătéscă austriacă, desvoltată în decursŭ de veacurĭ, acela nicĭ odată nu va puté fi forțatŭ sĕ se lapede de credința părințilorŭ sĕi și sĕ se plece înaintea idolilorŭ partidului radicalŭ maghiarŭ.

SCIRILE ĐILEI.

In Nr. 234 alŭ „Gazetei“ amŭ publicatŭ scirea, că e vorba *sĕ se desființeze* comisariatulŭ r. ung., care administréză *fondurile școlare grănițerescĭ ale Năsĕudului.* „Schwarzgelb“ află din bunŭ isvorŭ, că Maiestatea Sa monarchulŭ a dispusŭ, ca fondurile sĕ trécă érășĭ în administrația autonomă a grănițerilorŭ.

*
* *

Se scie, că ultima adunare a „Asociațiunei transilvane“ a alesŭ vice-președinte pe părintele vicarŭ archiepiscopescŭ *Niculae Popea* din Sibiiu. In înțelesulŭ statutelorŭ, s'a presentatŭ guvernului spre aprobare alegerea, dér ministrul de interne br. Orczi a refusatŭ aprobarea.

Acésta ne surprinde cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ e cu neputință sĕ ne esplicămŭ motivulŭ ce l'a îndemnatŭ pe ministrulŭ ungurescŭ la acestŭ actŭ arbitrarŭ.

*
* *

In 6 Noemvre s'a ținutŭ în Budapesta în cestiunea regalielorŭ *conferența representanțilorŭ orașelorŭ cu magistratŭ regulatŭ și a celorŭ libere r.*, carĭ nu dispunŭ de dreptulŭ jurisdicționarŭ. Din hotărîrile aduse amintimŭ între altele pe cele următóre: Conferența cere ca respectivele orașe sĕ se subtragă dela rescumpărarea regalielorŭ; la casŭ însĕ décă s'ar rescumpăra și regaliile numitelorŭ orașe, sĕ fiă deopotrivă împărtășite tóte orașele de aceleașĭ drepturĭ; mai departe conferența cere despăgubirea deplină; spesele de manipulare sĕ se stabilésca numai cu 5%. Điarele guvernamentale consideră aceste cererĭ ca nisce utopii; mai vĕrtosŭ subtragerea numitelorŭ orașe dela rĕscumpărarea regalielorŭ dicŭ ele că e absolutŭ imposibilă fără a nu se risca esecutarea întregei răscumpărărĭ.

*
* *

Tribunalulŭ din Timișóra a condamnatŭ pe *Antonŭ Kadar*, redactorulŭ unui diarŭ germanŭ din Timișóra, la 6 lunĭ închisóre din causă, că a publicatŭ nisce articulĭ politicĭ în fóia sa, care nu este foiă politică. Curia reg. a aprobatŭ sentința tribunalului.

*
* *

In fine după lungă așteptare și după marĭ speranțe, au primitŭ nu 90 de familii, ci numai *11 familii de Ciangăi* sesiunĭ pe moșia erarială dela *Deva.* Pămênturile și-le-au lucratŭ deja, dér se întorcŭ îndĕrĕtŭ în Sĕcuime, ca tocmai la primăvéră sĕ se 'ntórcă cu cățelŭ cu purcelŭ și sĕ se stabilésca definitivŭ.

Acum sĕ scițĭ, că se maghiariséză Hunedóra — când salcia va face nucĭ.

*
* *

Studenții ungurĭ dela universitatea din Pesta au ținutŭ la 6 Noemvre n. o adunare, în care au hotărîtŭ, la sfatulŭ profesorului Dr. Thomas Vecsei, sĕ adreseze dietei o petițiune în contra unorŭ disposițiunĭ ale noului proiectŭ de lege militară, privitóre la serviciulŭ voluntarilorŭ pe unŭ anŭ. De asemenea studenții ungurĭ dela universitatea din Clușiu convocaseră pe diua de 7 Noemvre n. o adunare în sala redutei orășenescĭ totŭ în cestiunea noului proiectŭ de lege militară. Rectorulŭ universității însĕ, precum spune „Ellenzek“, a interdisŭ ținerea adunărei la redută și lĭ-a pusŭ în vedere, că potŭ ține adunarea la universitate, décă se va da garanțiă, că discuțiunile politice se vorŭ evita.

*
* *

Ministrulŭ ungurescŭ de culte și instrucțiune publică a datŭ o nouă ordinațiune cu privire la *căsĕtoriile încheiate între israeliți.* In sensulŭ acestei ordinațiunĭ se interdice încheierea unorŭ asemenĭ căsĕtorii fără producerea documentelorŭ privitóre la nascere. In casŭ când însĕ din óre care causă nu s'ar puté procura estrasulŭ matricularŭ, despre acésta este a se face raportŭ amĕnunțitŭ la ministrulŭ, pentru ca séu sĕ se dispună întroducerea respectivilorŭ în matricule, séu — la casŭ décă nu s'ar puté dovedi împrejurările nascerei — sĕ li-se pótă permite numiților individĭ căsĕtoria pe basa altorŭ date, ce s'ar puté descoperi.

*
* *

Viriliștĭ românĭ în comitatulŭ Brașovului, pe anulŭ 1889, suntŭ: Georgiu B. Popŭ, Diamandi Manole, Maria Bómbĕn, Andreiu A. Popovicĭ, Petru Nemeșŭ, Constantinŭ Steriu, Iosifŭ Pușcariu, Iónŭ Dușoiu sen., George Bómbĕnŭ (pupilii), Teocharŭ Alexi, Zinca I. Popŭ, Eredii după Iacobŭ Mureșianu, Andreiu Buntoiu. Apoi: Legatulŭ Jugaianŭ, Biserica gr. or. a Sf. Nicolae, Biserica gr. or. din cetate.

*
* *

Mediculŭ militarŭ elevŭ cl. 1 în reservă Dr. *Alexandru Popŭ* e numitŭ cu diua de 1 Noemvre 1888 medicŭ locotenentŭ în reservă.

*
* *

In *Bistrița,* fiindŭ alegerea unui membru în comitetulŭ municipalŭ, Ungurii candidaseră pe președintele tribunalului de acolo Kenyeres, ér Sasii pe măestrulŭ cismarŭ Gottfried Klemens, care a și eșitŭ cu maioritate de 11 voturĭ; ar fi obținutŭ însĕ și mai mare maioritate, décă alegerea nu s'ar fi fixat pe diua têrgului din Teaca, unde s'au dusŭ mulțĭ industriașĭ. „Siebb. deutch. Tagbltt“ observă fórte bine cu acéstă ocasiune: „Nu este după gustulŭ nostru, că unŭ președinte de tribunalŭ se consumă în trebile municipale, pentrucă nicĭ vada lui nu câștigă, nicĭ încrederea în obiectivitatea tribunalului. Fișpanulŭ Banffy are destui mamelucĭ în comitetulŭ municipalŭ (Preotulŭ Müller din Iadŭ a fostŭ scosŭ afară din comitetulŭ administrativŭ, alegêndu-se în locu-i preotulŭ Keintzel.) Nu e necesarŭ, ca și președintele tribunalului sĕ tragă de acéstă funiă. Unŭ președinte de tribunalŭ ar trebui sĕ stea mai susŭ.“

*
* *

La 21 Noemvre n. se va pertracta înaintea curții cu jurațĭ din Clușŭ *procesulŭ de pressă* intentatŭ pentru vătămare de onóre de cătră colaboratorulŭ lui „Ellenzek“ Michailŭ Magyari în contra redactorului lui „Erdelyi Hirado“ Iosif Korbuly. Acusatorulŭ e representatŭ de profesorulŭ de universitate Dr. Moriz Kiss.

Tristŭ lucru, când diariștii îșĭ intentéză unii altora procese. N'au la disposițiune diarele lorŭ sĕ se răfuiască?

*
* *

D-lŭ *Ioanŭ Curiță,* studentŭ în filosofiă, e numitŭ sublocotenentŭ în reservă la honvedĭ.

*
* *

Deórece *curtea sêrbéscă* voesce sĕ țină secretŭ *actulŭ divorțului* înaintea prințului de corónă, de aceea guvernorulŭ acestuia a rugatŭ pe Regina Natalia, sĕ nu-i destăinuiască fiiului sĕu în scrisorĭ acestŭ faptŭ. Regina însĕ a rĕspunsŭ, că celŭ dintêiu, care trebue sĕ afle despre acéstă durerósă mĕsură contra ei, este fiulŭ sĕu.

Libertatea pressei în Ungaria*).

(Urmare).

Cu acésta amŭ și ajunsŭ la punctulŭ, unde se ivesce pe deplinŭ contradicțiunea interióră logică între postulatele acestei idei de statŭ și între principiile adevĕratului liberalismŭ. In faptŭ — spre a rĕmâné la obiectulŭ nostru specialŭ — de s'ar aproba, orĭ de s'arŭ desaproba acésta ideă de statŭ, despre aceea nu póte sĕ esiste nicĭ-o deosebire de părere, că voindŭ a încerca seriosŭ realisarea ei, în prima liniă nu se póte tolera libertatea pressei naționale-opoziționale. Celŭ ce a cugetatŭ numai în câtva asupra operei unificării naționale și n'a pututŭ sĕ recunóscă dinainte absoluta imposibilitate de-a-o esecuta, acela a trebuitŭ ca celŭ puținŭ sĕ fiă în clarŭ despre atâta, că pe lângă tóte dificultățile, carĭ se punŭ în cale deja acelei unitățĭ culturale naționale, care numai de curêndŭ a devenitŭ o parolă agreată, greutatea capitală zace, așŭ puté dice, în acelŭ procesŭ de *metamorfosă sufletéscă interioră*, care consistă într'o *schimbare a propriei consciințe naționale cu o consciință națională strĕină* și care procesŭ de metamorfosă sufletéscă massele poporațiuneĭ, adecă maioritatea ei, ar și trebuì în adevĕrŭ sĕ'lŭ percurgă, décă este ca sĕ se ia și numai în vedere seriósă realisarea acestei unificărĭ. Este însĕ totodată clarŭ, că acea *unitate de limbă* la care se nisuescŭ sub parola „unitate de cultură națională“, n'ar puté sĕ formeze decâtŭ numai condițiunea esterióră a unificării naționale și că adevĕratulŭ sêmbure alŭ ei se póte găsì numai în *unitatea de sentimente naționale.* Și nu este o aparițiune întêmplătóre, ci o aparițiune fórte logică, décă acele elemente sociale, carĭ se entusiasméză adĭ pentru acéstă ideă de statŭ, resêmtŭ adĭ deja și necesitatea unorŭ reuniunĭ de cultură speciale, carĭ îșĭ punŭ ca țîntă tocmai realisarea și promovarea acestui grandiosŭ procesŭ de metamorfosă sufletéscă. In adevĕrŭ, acelŭ așa numitŭ „patriotismŭ adevĕratŭ“, pe care aceste reuniunĭ de cultură caută a-lŭ rĕspândì între concetățenii lorŭ de altă naționalitate, ar fi o vorbă gólă, décă ar fi ceva alta, decâtŭ tocmai acelŭ *sentimentŭ specificŭ naționalŭ*, de care suntŭ însuflețițĭ înșișĭ membrii acestorŭ reuniunĭ.

Așadér *stîngerea propriei consciințe naționale și deșteptarea unei consciințe naționale străine,* étă marea țîntă a unificării naționale! In adevĕrŭ o țîntă grandiósă, care póte ar fi vrednică de cele maĭ bune puterĭ, de cei mai bunĭ bărbațĭ, décă nu ar fi o utopiă. Dér eu nu voiu sĕ mĕ ocupŭ de astădată mai de aprópe

*) A se vedé n-rii 237, 238 și 239 ai „Gaz. Trans.“ din an. c.

„In memoria mamei d-tale te rogŭ, Alice, permite-mĭ!“

„Așa déră pentru ultima óră!“

Oliver după câteva minute dădù pintenĭ roibului, ér copila rĕmase cu îndoelĭ în gândurile ei.

Nu scia ce sĕ crédă despre tînĕrulŭ lordŭ. Fața lui tînĕră și frumósă, ținuta lui cuviinciósă și nobilă, privirea lui binevoitóre, tóte acestea au născutŭ în sufletulŭ ei óre-care încredere, pe când presența lui neașteptată și cea din urmă rugare a lui i-se păreau fórte stranie.

„Dér décă ar fi amorŭ?!“ îșĭ dise Alice roșindu-i întréga fața până la urechĭ la gândulŭ acesta deșertŭ... — „Nu, nu“ continuà apoi, „el nu mĕ iubesce. Ș'apoi nicĭ eu n'așŭ putea sĕ-lŭ iubescŭ. N'așŭ putea iubi pe nimenĭ mai multŭ“.

După acésta Alice simțì că i-se strînge inima și în diminéța următóre îi părea fórte rĕu, că a promisŭ. Dér cu tóte astea cea din urmă întâlnire trebuia sĕ se facă:

Și când sosì Alice la mormêntŭ, cu inima cuprinsă de durere și de curiositate, Oliver o aștepta deja pe colina mormêntului.

Elŭ îi sărì înainte și tremurându'i vocea dise fórte mișcatŭ:

„M'ai făcutŭ fericitŭ, Alice, că țĭ-ai înplinitŭ promisiunea.“

„Domnule“, rĕspunse copila, „am venitŭ în sperarea, că vei pune adĭ capĕtŭ purtărei d-tale misterióse de până acum.“

„Precum doresci, Alice. Mai întâiu trebue sĕ'țĭ dau cutióra acésta. Cuprinsulŭ ei mi-te interesézä, fiindcă ea este pentru părintele d-tale. Iertatŭ este sĕ sciu numele dênsului?

„Viliam Dumfort.“

Tînĕrulŭ scrise numele acesta deasupra cutiórei, șĭ-o predete apoi Alicei.

„Și acum, continuă copila, îțĭ vine rêndulŭ, sĕ'mĭ spui numele d-tale?“

„Permite'mĭ sĕ-lŭ retacŭ, Alice?

Câteva minute stĕtură unulŭ lângă altulŭ fără sĕ dică o vorbă.

„Și acum, Alice“, întrerupse tînĕrulŭ tăcerea, „atrênă dela d-ta ca sĕ ne mai întêlnimŭ vre-odată în viéță, orĭ nu!“

„Și ce te-a îndemnatŭ pe d-ta la întêlnirea acésta?

„Unŭ interesŭ, pe care nu cutezŭ a-lŭ descoperi“.

Alice se făcù palidă ca céra, se întórse cu spatele spre elŭ, și'i rĕspunse tremurândŭ:

„Domnule, mĭ-e témă de d-ta!“

„Fi sinceră, Alice, vréi orĭ nu sĕ ne mai întêlnimŭ?“

„Nu vréu“, rĕspunse copila.

Tinĕrulŭ se simțì rănitŭ de vorba ei. Câteva clipe stete așa mutŭ și nemișcatŭ, și apoi cu părere de rĕu, fără de sémĕn, dise:

Bine, Alice! Așa déră nu te voiu mai vedé în vecĭ“. Mergŭ ca sĕ nu mĕ reîntorcŭ mai multŭ și voiu ruga pe Dumnedeu sĕ te binecuvinte cu tóte darurile lui, și sĕ'mĭ facă posibilŭ ca nicĭodată sĕ nu te potŭ uita.... Dér lasă-mĕ Alice sĕ-țĭ sărutŭ mâna.

Copila fără de voie îi întinse mâna ce fù acoperită de lacrimile și sărutările tînĕrului, care cu fața desperată, după câteva secunde, călărea spre Manfries.

(Va urma).

cu acéstă cestiune, căcĭ problema ce mĭ-am pus'o nu este de a descrie câtŭ se póte de obiectivŭ stările create printrînsa pe tĕrêmulŭ libertăţii pressei.

Cu acéstă nisuinţă, ce are de scopŭ unificarea naţională, trebue sĕ punŭ faţă în faţă faptulŭ, că astădĭ tótă activitatea pressei nóstre naţionale tinde tocmai la aceea, ca sĕ ţină viuă propria consciinţă naţională a poporului românŭ, ca sĕ o deştepte în cercurĭ totŭ mai estinse şi totŭ mai intensivŭ sĕ o învioşeze. Şi acésta a ei activitate are adĭ esclusivŭ numai ţinta memorată, nu numai din causa ce se'nţelege de sine, că consciinţa naţională este celŭ mai înaltŭ şi mai scumpŭ bunŭ naţionalŭ ce se póte cugeta; nu numai pentru aceea, pentru că acestŭ bunŭ, celŭ mai înaltŭ, precum vedemŭ, este seriosŭ ameninţatŭ, ci şi din altă causă, deşi în acéstă privinţă subordinată, care este numai o urmare a politicei nóstre de statŭ şi care consistă în aceea, că nulificându-se politicesce poporulŭ românŭ i se ia în modŭ artificialŭ şi pressei naţionale române orĭ-ce altŭ tĕrêmŭ alŭ vieţei politice, aşa că *problema şi activitatea pressei nóstre naţionale se concentréză astădĭ în cultivarea consciinţei naţionale.*

De sigurŭ că nu se póte contesta din punctulŭ de vedere alŭ adevĕratei libertăţĭ de pressă, că acéstă pressă îşĭ esercită prin aceea numai bunulŭ ei dreptŭ, ba îşĭ împlinesce chiar o datoriă morală, de care nu se póte degagia. De altă parte însĕ nu este mai puţinŭ clarŭ, că din punctulŭ de vedere alŭ unificării naţionale acéstă cultivare a propriei consciinţe naţionale trebue sĕ apară ca *cea mai periculósă* agitaţiune, ca celŭ mai mare delictŭ de pressă, căcĭ *nimicŭ nu împedecă aşa de multŭ unitatea pretinsă a consciinţei naţionale, ca tocmai cultivarea propriei consciinţe naţionale a altora.*

Aşadér o politică de statŭ, care stă în serviciulŭ ideei de statŭ a unificării naţionale, şi o pressă, care, rĕdimată pe libertatea de pressă garantată în principiu, lucră cu tótă hotărîrea în contra acestei politice de statŭ, se întâlnescŭ şi se ciocnescŭ aicĭ cu tótă puterea contrastului a două principii, ce nu se potŭ împăca unulŭ cu altulŭ. O politică de statŭ, care pentru că nu recunósce încă adĭ imposibilitatea realisării ideii sale de statu, sĕ ţină cu tóte puterile la acéstă ideă şi totuşĭ sĕ tolereze o agitaţiune a pressei naţionale făcută sub scutulŭ libertăţii de pressă garantată în principiu, o agitaţiune, care deşi în sine fórte legitimă, nu se póte unì nicĭdecum cu acéstă ideiă de statŭ, o asemenea politică de statŭ este o contradicere, care nu se póte susţinê pentru durată şi cumcă ea a esistatŭ şi mai înainte, se póte înţelege numai sub două presupunerĭ: orĭ-că puterea de statŭ n'a preţuitŭ cum se cuvine importanţa acestei agitaţiunĭ, orĭ-că n'a sciutŭ sĕ cuprindă în tótă însemnătatea ei contradicerea interióră a propriei sale idei de statŭ faţă cu-o adevĕrată libertate de pressă.

(Finea va urma).

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Voila, 9 Noemvre 1888.

Domnule Redactorŭ! Ierĭ s'a făcutŭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Voilei alegerea unui membru pentru representanţa municipală a comit. Făgăraşŭ, în loculŭ d-lui preotŭ din Voila, Nicolau Şerbanŭ, carele a devenitŭ membru virilistŭ. S'a alesŭ membru d-lŭ Nic. Ludu, învĕţătorŭ în Becleanŭ.

Avêndŭ în vedere, că acestŭ cercŭ electoralŭ a fostŭ mai totdéuna asilulŭ streinilorŭ, carĭ prin uneltirĭ reeşiau ca membri în representanţa municipală, singurŭ numai cu concursulŭ Românilorŭ — căcĭ alegĕtorĭ de altŭ némŭ nu suntŭ — atuncĭ trebue sĕ ne bucure resultatulŭ alegerei de ierĭ, cu atâtŭ mai multŭ, că uneltirile, în unire cu unii rĕtăciţĭ, nicĭ acum n'au lipsitŭ.

Alegerea s'a făcutŭ prin votisare secretă şi a decursŭ în cea mai bună ordine. Resultatulŭ scrutiniului a fostŭ: Borosnyai Béla, pretorŭ în Făgăraşŭ, a primitŭ 7 voturĭ; Schermann Laszló, subprefectŭ la domeniulŭ erarialŭ din Sâmbăta, care nu póte suferì nimicŭ ce e românŭ, a obţinutŭ 31 voturĭ, şi în fine Nicolau Ludu 46 voturĭ, proclamându-se celŭ din urmă de membru alesŭ — primindŭ de astă dată bună lecţiune neomaghiarulŭ Schermann, că unde Românii se unescŭ, acolo uneltirile se sfarmă. Şi décă în trecutŭ cerculŭ Voilei s'a umilitŭ a ocrotì elemente duşmănóse némului nostru şi a alege de membri ai representanţei municipale inimicĭ declaraţĭ ai naţiunei nóstre, atuncĭ potŭ sĕ dicŭ, că prin actulŭ de ierĭ şĭ-a ştersŭ pata şi ruşinea din trecutŭ, avêndŭ, firesce, a urma şi mai departe aşa.

Actulŭ îndeplinitŭ ierĭ, se pare în sine de puţină însemnătate, fiindcă s'a alesŭ numai unŭ membru, dér cu atâtŭ este de mai mare însemnătate, când se ia în considerare câtŭ de multŭ s'au opintitŭ aceia, carĭ voiau sĕ scótă din urnă cu orĭ ce preţŭ pe *neaoşulŭ* maghiarŭ Schermann Laszlo.

Meritulŭ acestei reuşite şi bune lecţiunĭ pentru streinĭ este alŭ bravului şi energicului tînĕrŭ juristŭ domnulŭ Nicolau Şerbanŭ, carele în óra decisivă s'a presentatŭ la urnă cu 30 alegĕtorĭ din comuna vecină Dridifŭ, dovedindŭ prin acésta, că în sinulŭ sĕu bate o inimă de Românŭ verde, care promite multŭ pe viitorŭ pentru causa Românismului, şi carele n'a voitŭ sĕ mai sufere ruşine pe cerculŭ electoralŭ alŭ Voilei şi respective pe comuna sa natală. Inainte numai, că plugarii dela sate îlŭ vorŭ urma, unde va cere trebuinţa. Nu mai puţinŭ a contribuitŭ la reuşită şi d-lŭ preotŭ Nicolau Şerbanŭ, carele încă n'a mai pututŭ suferì sĕ fiă blamatŭ comuna sa. Démnă şi de tótă lauda a fostŭ de astădată şi atitudinea d-lui not. cerc. Dănilă Şerbanŭ, în calitate de preşedinte alŭ comisiunei electorale. Vedĭ aşa trebue sĕ se recomande ómenii noştri, décă voiescŭ sĕ valoreze ceva şi înaintea streinilorŭ.

Onóre merită alegĕtorii din Dridifŭ, în frunte cu d-lŭ preotŭ Oprişŭ şi cu învĕţ. Gramă, carĭ au păstratŭ cea mai laudabilă solidaritate.

Étă dér, ca şi opinca română face minunĭ şi pune în respectŭ pe strĕinĭ, numai conducĕtorĭ şi încă conducĕtorĭ binevoitorĭ sĕ aibă.

Sĕ credemŭ, că acestŭ cercŭ electoralŭ nicĭ când nu va mai suferì sĕ fiă unelta uneltirilorŭ duşmane, şi că totodată acestŭ casŭ va îndemna şi pe alţii la activitate în unire, căcĭ numai „în unire este putere!" Aşa sĕ fiă!

Alegĕtorulŭ.

Literatură.

Niţă Dragă, schiţă din vieţa unui muncitorŭ, de I. C. Panţu, a eşitŭ în broşură de 73 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 20 cr.

Logofĕtulŭ Mateiu, novelă de acelaşŭ autorŭ, o broşură de 105 pagine octavŭ, cu preţulŭ de 40 cr.

Amêndouĕ novelele se află de vêndare la librăria N. I. Ciurcu în Braşovŭ.

Vinarsŭ séu rachiu.

(Prelegere publică dela mediculŭ Petru Argintariu. Din cartea „Merinde dela şcólă", de Dr. *Georgiu Popa.*)

(Urmare).

Mĭ-am reservatŭ sĕ vorbescŭ anume de împĕratulŭ Napoleonŭ III, genialŭ judecătorŭ în cestiunĭ politice şi socialĭ. Elŭ oferì poporaţiunei de oraşe lucru şi câştigŭ, şi s'a îngrijitŭ de alimentaţiune sănĕtósă şi eftină. Lucrătorulŭ sĕrmanŭ, când are căpĕtare de puţinĭ crucerĭ, intră cu ei în birtŭ, desconsiderându-i, însĕ décă câştigă florinĭ, e atentŭ, alérgă sĕ-i ducă la familiă acasă. Demolărĭ şi edificărĭ marĭ se făcură în Parisŭ. Impĕratulŭ nu s'a înşelatŭ în combinaţiunea sa. Infrumseţarea Parisului, atrăgea călĕtorĭ cu stare, şi ce spesau acolo cu susţinerea, banii rĕmâneau Franciei, desdaunare şi remuneraţiune bogată pentru edificărĭ. Poporaţiunea cu câştigŭ şi bine nutrită, părăsia spirtuósele. Dovédă elocinte se vĕdù la spitale. 'Nainte, domnindŭ regele Ludovicŭ Filipŭ, Lunea diminéţa se umpleau spitalele de morboşĭ din petrecerile escesive de Dumineca. Insĕ sub Napoleonŭ, numĕrulŭ morboşilorŭ era Lunĭ egalŭ cu celelalte dile; nu mai dedeau asaltŭ la spitale. După căderea împĕratului, erupsă revoluţiunea cu o furiă, ce face ruşine umanităţei. In guvernulŭ ce urmà, fuse ministru de esterne Iuliu Favre, renumitulŭ advocatŭ. Ministrulŭ emise cerculară la representanţii sĕi în strĕinătate, cu însărcinarea, sĕ esplice pretutindea, că împĕratulŭ a fostŭ causa la revoluţiune, de óre ce, cu întreprinderile sale, adunase multă glótă la Parisŭ. Cine nu judecă superficialŭ, va traduce circulariulŭ aşa: Noi nu scimŭ ca împĕratulŭ sĕ dămŭ glótei lucru şi câştigŭ; revoluţiunea a purcesŭ dela stomacŭ!*)

Onoraţii mei ascultătorĭ, agricultorĭ de profesiune, vorŭ suleva momentulŭ economiei ruralĭ: décă, părăsindŭ spirtuósele, vorŭ înceta fabricele de spirtŭ, bucatele nu vorŭ avé preţŭ şi unde le vomŭ vinde? décă nu vomŭ arunca prunile în căldarea de vinarsŭ, ce sĕ începemŭ cu ele?

Relativŭ la fabrice scimŭ toţĭ, că spirtulŭ, ce se produce acolo, se întrebuinţéză, în precumpĕnire, la diferite articlе de industriă, la pregătirea lorŭ, la spiceriă, farmaciă şcl. Fabricele déră nu vorŭ simţì dauna din moderaţiunea séu abstininţa nóstră, fără póte vorŭ dobêndì când, deveniţĭ bunĭ lucrătorĭ, vom fi în stare sĕ le oferimŭ cantităţĭ mai marĭ de bucate; éră décă s'arŭ înlesni unele articole de industriă, ar fi numai în folosulŭ nostru. Invederéză decĭ, că la nicĭ o întêmplare, n'am suferì la vinderea bucatelorŭ aceea daună mare, ce ni se vine din beutura de vinarsŭ.

(Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Lisabona, 11 Noemvre. Ministrulŭ de rĕsboiu a demisionatŭ.

Newyork, 11 Noemvre. Erĭ a isbucnitŭ în fabrica de manometre Rochester focŭ. Derîmându-se fabrica, au fostŭ ucisĭ 12 ómenĭ; răniţĭ 20 şi îmormêntaţĭ sub ruine 21.

Paris, 11 Noemvre. Călĕtorĭ svedianĭ esploratorĭ prin partea vestică dela Congo au primitŭ scrisorĭ prin care se confirmă mórtea lui Stanley.

Petersburg, 11 Noemvre. „Journal de St. Petersburg" dice cu privire la vorbirea rĕsboinică a generalului Gurco, că trebue sĕ aibă cineva unŭ mare gradŭ de nesciinţă de a crede, că Gurco a vorbitŭ aşa ceva.

Madrid, 11 Noemvre. Canovas del Castillo a sositŭ în Madrid în mijloculŭ unorŭ manifestaţiunĭ duşmănóse. La localulŭ clubului conservatorŭ au fostŭ sparte tóte ferestrile.

ULTIME SCIRĬ.

Pesta, 11 Noemvre. Se anunţă, că conflictulŭ iscatŭ între *guvernŭ* şi primatele *Simor* în afacerea dela *Tyrnau* s'a aplanatŭ definitivŭ în favórea guvernului. Ministrulŭ de culte şi de instrucţiune publică, contele Albin Csaky, a adresatŭ o scrisóre cătră cardinalulŭ Simor cu data de 28 Octomvre, în care declară, că are intenţiune a regula dreptulŭ de inspecţiune alŭ inspectorilorŭ regescĭ asupra institutelorŭ de învĕţămênt catolice. Mai departe a rugatŭ ministrulŭ pe primatele, ca sĕ stăruéscă ca testimoniile ce s'au dat fără de subscrierea inspectorului scolarŭ sĕ fiă subscrise ulteriorŭ de acesta şi ca directorulŭ dela preparandia din Tyrnau sĕ fiă aspru dojenitŭ.

Primatele Simor a rĕspunsŭ, după cum scrie „Nemzet" cu data de 8 Octomvre, împărtăşindŭ ministrului Csaky că a luatŭ deja mĕsurile dorite de elŭ. C'unŭ cuvêntŭ primatele s'a arătatŭ fórte prevenitorŭ faţă cu d-lŭ Csaky.

Roma, 11 Noemvre. Ambasadorulŭ Nigra, care plécă la Viena, duce contelui *Kalnoky* insemnele ordinului Anunciatei, ce i s'a conferitŭ din partea regelui Umberto.

Atena, 11 Noemvre. Fóia oficială publică logodna princesei grecescĭ *Alexandra* cu *marele duce Pavelŭ* alŭ Rusiei.

Parisŭ, 10 Noemvre. In şedinţa de adĭ a camerei francese a declaratŭ ministrulŭ de rĕsboiu *Freycinet* între altele: Ar fi unŭ lucru chimericŭ as pera, că vomŭ puté scădé bugetulŭ de rĕsboiu. Trebue sĕ ne pregătimŭ chiar a face *sforţărĭ estraordinare* spre a asigura apĕrarea ţĕrii. O ţéră mare trebue sĕ facă, ca onórea şi demnitatea sĕ nu depindă decâtu dela ea însaşĭ. (Aplause) Pe câtŭ timpŭ nu se va puté schimba situaţiunea generală, nu putemŭ spera, că bugetulŭ de rĕsboiu va puté deveni mai micŭ de 550 milióne. Cheltuelile nóstre n'au unŭ caracterŭ agresivŭ şi nimenĭ nu se va mira că *Francia vrea sĕ-şĭ asigure independinţa înaintea întregei Europe.* (Viue aplause.)

*) In timpulŭ din urmă, alcoolismulŭ, cu preferinţă întrebuinţarea de absintŭ, cresce fórte în Francia. Mediculŭ Dr. E. Decaisne publică date în jurnalulŭ „Figaro" din 9 Ianuarie 1888. Arată între criminalĭ 60% carĭ din beţiă au comisŭ fărădelegĭ; éră suma celorŭ nebunĭ din alcoolŭ o produce în cifra de 10.000 (dece mii) numai în Parisŭ cu ţinutulŭ Secuana (Seine), va sĕ dică, după fiă-care una miiă de locuitorĭ se vinŭ 3—4 nebunĭ din beuturĭ. In Februarie 1888 legislaţiunea a decretatŭ urcarea tacselorŭ pe alcoolice. De acum déră, séu vorŭ bé mai puţinŭ, fiindŭ beuturile mai scumpe, séu că beutorii vorŭ sĕrăcì mai tare şi vorŭ decădé mai multŭ; una din două, dér care? nu se póte prevedé! — Totuşĭ germanii credŭ, că dênşii au întrecutŭ celelalte popóre, de óră ce imperiulŭ Germanŭ (dice „Berlin. Tagbl." din 1 Iulie 1888) se vinŭ la anŭ 11 (unsprĕdece) litre de rachiu de fiă-care capŭ de omŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Noemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.37	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.66
Lire turcescĭ	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5.74
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ	6 1/2—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 10 Noemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.30
Renta de hârtiă 5%	92.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.75
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	82.—
Renta de argintŭ austriacă	82.75
Renta de aurŭ austriacă	109 90
Losurĭ din 1860	139.75
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	303.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	308.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.64
Mărcĭ 100 împ. germane	59.70
Londra 10 Livres sterlinge	121.75

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 28 Octomvre st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	—.—	—.—
Renta rom. amort. 5% . . .	96.1/2	97.—
Renta convert. 6% .	—.—	—.—
„ „ „ 5%	97.—	97.3/4
„ „ urban 7% . . .	106.1/4	107.—
„ „ „ 6%	—.—	—.—
„ „ „ 5%	94.1/4	95.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	—.—	—.—

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiuneĭ sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 oră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 oră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

Tipograŋa A. MUREȘIANU, Brașovŭ